

DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Sociologija	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Lekt. Milda Pivoriūtė	VU Filosofijos fakultetas, Sociologijos katedra, Universiteto g. 9/1, Vilnius

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) lygmuo	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji pakopa	1 (pradedantiesiems)	Sociologijos bakalauro programos studentams

Įgyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	Bakalauro programos 1 metai, rudens semestras, nuo rugsėjo 1 d. iki sausio 26 d.,	lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: nėra	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	50	80

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos
Ugdyti supratimą apie žmonių socialinį gyvenimą, šiuolaikinių visuomenių funkcionavimą ir kaitą, gebėjimą kritiškai vertinti įprastinį, kasdiene patirtimi pagrįstą žinojimą apie socialinį pasaulį, taip pat ugdyti toleranciją kultūrinei įvairovei bei supratimą, kaip kiekvienas visuomenės narys galėtų prisidėti prie socialinių problemų sprendimų dabarties visuomenėje.

Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
- Supras, ką tiria sociologija ir kuo ji skiriasi nuo kitų mokslų, kokia yra sociologijos vieta tarpdisciplininėse studijose ir tyrimuose. - Supras, kaip sociologai atlieka socialinio gyvenimo, visuomenės ir kultūros tyrimus: lyginamąją kultūrų analizę, socialinės sąveikos kasdiniame gyvenime analizę, įvairių socialinių struktūrų, tokių, kaip šeima, religija, politinė ir ekonominė sistema funkcionavimo ir kaitos tyrimus. - Žinos, kaip sociologija apibrėžia ir aiškina tokius socialinius reiškinius, kaip socialinė nelygybė, socialinė lytis ir seksualumas, etniškumas ir migracija, deviantinis elgesys ir socialinė kontrolė. Žinos, kaip sociologija aiškina socialinę kaitą: tiek visuminę, visos visuomenės pamatinių struktūrų, kaitą, tiek atskirų socialinių struktūrų kaitą.	Probleminis dėstymas, įtraukianti paskaita, minčių lietus, debatai, grupinės diskusijos	Testas (atviro ir uždaro tipo užduotys klausimai)

- Žinos, ką sociologiniai tyrimai atskleidžia apie žmonių socialinį gyvenimą dabartinėje Lietuvoje ir supras, kaip sociologinės žinios gali būti taikomos aiškinant socialinio gyvenimo reiškinius ir procesus mūsų visuomenėje: vyraujančias gyventojų vertybines nuostatas, šeimos, religijos, darbo ir laisvalaikio organizavimo, politinio gyvenimo kaitos tendencijas.		
- Žinos sociologijos (ir kitų socialinių mokslų) terminų, kurie yra plačiai vartojami viešajame gyvenime aptariant kultūros ir visuomenės reiškinius, reikšmes (pvz., subkultūra, modernizacija, globalizacija, stratifikacija, socialinė klasė, susvetimėjimas, urbanizacija, socialinis judėjimas, sekuliarizacija ir kt.) ir gebės teisingai juos taikyti.		
- Įgis gebėjimą savarankiškai susirasti sociologinę informaciją, reikalingą ieškant atsakymų į visuomeninėje ar profesinėje veikloje kylančius klausimus apie žmonių socialinį gyvenimą ir visuomenę, šią informaciją sisteminti ir apibendrinti.	Tiriamieji metodai: informacijos paieška, video medžiagos peržiūra ir vertinimas, pranešimo rengimas ir pristatymas.	Grupinis pranešimas.

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Kas yra sociologija? Sociologijos objektas, sociologinės žmonių ir visuomenių analizės ypatumai, sociologinė vaizduotė, sociologo veiklos galimybės	4		6				10	8	Giddens, A.. 2005. <i>Sociologija</i>. V.: Poligrafija ir informatika. 1 sk. "Kas yra sociologija?", p. 19-36; Berger, P. 1995. <i>Sociologija: Humanistinis požiūris</i>. Kaunas: Litterae Universitatis. 1 sk. "Sociologija kaip individualus žaidimas", p. 3-27 <i>Ten pat.</i> 5 sk. „Sociologinė perspektyva – visuomenė žmoguje“, p. 68-94.
2. Kultūra: sociologinė kultūros samprata, kultūrų įvairovė, (lyginamieji) kultūros tyrimai	2						2	2	Giddens, A.. 2005. <i>Sociologija</i>. V.: Poligrafija ir informatika.

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
									informatika. 2 sk. "Kultūra ir visuomenė", p.37-60
3. Globalizacija ir jos prieštaringas poveikis visuomenėms bei individui; vartotojų visuomenės koncepcija, rizikos visuomenės koncepcija, visuomenės mcdonaldizacijos koncepcija.	4		2				6	6	Giddens, A.. 2005. <i>Sociologija</i> . V.: Poligrafija ir informatika. 3 sk. "Kintantis pasaulis", p. 61-86 Bauman, Z. 2002. <i>Globalizacija: pasekmės žmogui</i> . V.: Strofa. 4 skyrius „Turistai ir bastūnai“, p. 119-155.
4. Socialinė sąveika ir kasdienis gyvenimas	2						2	2	Giddens, A.. 2005. <i>Sociologija</i> . V.: Poligrafija ir informatika. 4 sk. "Socialinė sąveika ir kasdienis gyvenimas", p. 87-110
5. Lytis ir seksualumas	2						2	2	Giddens, A.. 2005. <i>Sociologija</i> . V.: Poligrafija ir informatika, 5 sk. "Lytis ir seksualumas", p. 111-142.
6. Kūno sociologija: sveikata, ligos ir senėjimas	2						2	2	<i>Giddens Anthony, 6 sk. „Kūno sociologija“, Sociologija, 2005, V.: Poligrafija ir informatika</i>
7. Šeimos sociologija	2						2	2	Giddens, A.. 2005. <i>Sociologija</i> . V.: Poligrafija ir informatika. 7 sk. "Šeimos", p. 169-194
8. Socialinė kontrolė	2		2				4	3	Berger, P. 1995. <i>Sociologija: Humanistinis požiūris</i> . Kaunas: Litterae Universitatis. 4 sk. „Sociologinė perspektyva – visuomenė žmoguje“, p. 56-68

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
9. Socialinė stratifikacija, socialinė nelygybė, skurdas ir gerovė	2						2	2	Giddens, A.. 2005. <i>Sociologija</i> . V.: Poligrafija ir informatika, 10 sk. "Klasė, stratifikacija ir nelygybė", 11 sk. „Skurdas, gerovė ir socialinė atskirtis „
10. Etniškumas ir migracija	2						2	2	Giddens, A.. 2005. <i>Sociologija</i> . V.: Poligrafija ir informatika. 9 sk. "Rasė, etniškumas ir migracija", p. 235-267. Informacijos apie imigrantų padėtį Vakarų šalyse paieška ir užduoties raštu atlikimas (darbo apimtis – 2 psl., 3400 sp. ženklų).
11. Miesto sociologija	2						2	3	Giddens, A.. 2005. <i>Sociologija</i> . V.: Poligrafija ir informatika. 18 sk. "Miestai ir miestų erdvės", p. 527-554
12. Religijos sociologija	2						2	2	Giddens, A.. 2005. <i>Sociologija</i> . V.: Poligrafija ir informatika. 17 sk. „Religija“, p. 491-526
13. Darbas ir laisvalaikis.	1						1	2	Giddens, A.. 2005. <i>Sociologija</i> . V.: Poligrafija ir informatika. 12 sk. "Moderniosios organizacijos", 13sk. „Darbas ir ekonominis gyvenimas“
14. Jaunimo sociologija: tapimas suaugusiu, amžiaus ketvirčio krizė	1						1	4	Pivoriūtė M. 2021. „Kai ateina laikas išvykti, nors ir nėra aiškaus kelionės tikslo: jaunų žmonių tapatumo paieškos ir amžiaus ketvirčio krizė“, <i>Sociologija. Mintis ir veiksmas</i> , 46(1), p. 69-94. doi:

										10.15388/SocMintV ei.2020.1.22.0

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
15. Sociologinis tyrimas	2						2	2	Giddens Anthony, 20 sk. "Sociologinių tyrimų metodai"
16. Pranešimo sociologine tema parengimas			6				6	16	Grupinio pranešimo pagal pasirinktą video medžiagą paruošimas ir pristatymas.
17. Pasiruošimas egzaminui ir jo laikymas		2					2	18	Medžiagos pasikartojimas
Iš viso	32	2	16				50	80	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Tarpinis atsiskaitymas raštu iš seminarų skaitinių/diskusijų medžiagos	40	Semestro viduryje	Vertinama 10 balų skalėje.
Grupinis pranešimas pagal peržiūrėtą video medžiagą pasirinkta tema		Paskirtą seminaro dieną	Vertinama 10 balų skalėje.
Darbas auditorijoje seminarų metu		Visą semestrą	Už aktyvumą seminarų metu dėstytoja gali pridėti iki 0,5 balo prie galutinio kurso vertinimo.

Egzaminas raštu	60	Sausis	Vertinama 10 balų skalėje. Egzaminą sudarys 5 atviro tipo klausimai iš paskaitų medžiagos. Kiekvienas klausimas vertinamas 2 balais. Egzamino trukmė 60 min.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privalomoji literatūra				
Giddens, Anthony	2005	Sociologija		Vilnius: Poligrafija ir informatika
Berger, Peter	1995	Sociologija: humanistinis požiūris		Kaunas: Litterae Universitatis
Bauman, Zygmunt	2002	Globalizacija: pasekmės žmogui.		Vilnius: Strofa
Papildoma literatūra				
Macionis, John J.	2003	Sociology (elektroninis variantas)		New-Jersey: Prentice Hall
Kiekvienos paskaitos metu pagal nagrinėjamą tematiką dėstytoja rekomenduoja papildomus šaltinius: literatūrą, filmus, video medžiagą.				